

Η άναρχη οικοδόμηση της Αίγινας και η αειφόρος «ανοικοδόμηση» της Ύδρας

ΤΟΥ

Ηλία Μεσσία

Απόψεις της Ύδρας: όπου και να σταθείς, όπου και να κοιτάξεις, η αρχιτεκτονική του νησιού διατηρείται πανέμορφη

“
Η Αίγινα οικοδομείται πυρετωδώς και η ισορροπία διαταράσσεται, ενώ στην Ύδρα οι περισσότερες άδειες είναι για ανακαίνιση και επισκευή παλιών κτιρίων

Μιλούσα με φίλους για την Αίγινα του παρελθόντος. Τότε που τα ξενοδοχεία του νησιού ήταν γεμάτα κόσμο, που όλοι δούλευαν και κέρδιζαν καλά. Τα ξενοδοχεία πλήθυναν, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια ξεφύτρωναν παντού, το τοπίο γέμισε τσιμέντο (βλ. Αγία Μαρίνα). Όπως ήταν αναμενόμενο, το τσιμέντο έδωξε τους τουρίστες.

στο Σφεντούρι, που πήγα πρόσφατα, τα συγκροτήματα από μεζονέτες με πισίνα (όταν το νερό είναι λιγοστό και η δημοτική δεξαμενή παραμένει σε αχρησία) ξεφυτρώνουν το ένα μετά το άλλο. Τέσσερις εδώ, έξι εκεί, οκτώ παραπέρα. Η Αίγινα οικοδομείται πυρετωδώς και η ισορροπία διαταράσσεται.

Αν κάποιος αναζητάει λίγη ηρεμία στο νησί, την ηρεμία που είχε κάποτε η Αίγινα, θα πρέπει να πάει πλέον... στην Ύδρα!

Πέρα από τα προβλήματα υποδομής—που είναι υπαρκτά και αναζητούν σύγχρονες λύσεις από τη νέα δημοτική αρχή—η Ύδρα κερδίζει αμέσως τον επισκέπτη με την αρχιτεκτονική της. Μάλιστα, ερχόμενος κανείς από την Αίγινα αναρωπιέται, όταν σήμερα στην Ελλάδα δεν υπάρχει παραδοσιακός οικισμός ή ψαροχώρι που να μην έχει αυθαίρετα, πώς η Ύδρα κατάφερε να διατηρήσει τον παραδοσιακό χαρακτήρα της. Πώς είναι δυνατόν οι πλαγιές του νησιού, αντί να καταληφθούν από μεζονέτες και βίλες «επωνύμων», να έχουν διασωθεί; Τέλος, πώς είναι δυνατόν όλα τα σπίτια να έχουν (υποχρεωτικά) στέρνα, όταν στην Ύδρα βρέχει λιγότερο από την Αίγινα, ενώ το πρόβλημα του νερού είναι το ίδιο; Πραγματικά προβληματίζει πώς το έχουν καταφέρει.

Η απάντηση δεν είναι απλή, όπως δεν είναι απλή και η ζωή των κατοίκων της Ύδρας, οι οποίοι ζουν μια άλλη καθημερινότητα, χωρίς την ευκολία που παρέχει το αυτοκίνητο και το μηχανάκι. Όμως, τόσο οι ντόπιοι, όσο και οι «ξένοι» διατηρούν το νησί σαν τον πολυτιμότερο θησαυρό, διότι, τελικά, το αποτέλεσμα φαίνεται να τους ωφελεί. Και μαζί με αυτούς και εμάς, που το επισκεπτόμαστε και θέλουμε να ξαναγυρίσουμε.

Αν θέλει κάποιος να αγοράσει σπίτι στην Ύδρα, θα πληροφορηθεί από τις εφημερίδες ακινήτων ότι η αγορά της Ύδρας λειτουργεί από στόμα σε στόμα, με αποτέλεσμα τα ακίνητα να αλλάζουν χέρια, χωρίς να το μαθαίνει κανείς. Έτσι, μπορεί να είναι δύσκολο να βρει κάποιος ακίνητο στην Ύδρα ή να μην υπάρχουν ακίνητα στη μεσιτική αγορά, όμως, αν ρωτήσει, θα μάθει ότι ακίνητα αλλάζουν χέρια και ότι οι τιμές τους έχουν φτάσει στα ύψη. Μία υπεραξία που σίγουρα θα ήθελε και η Αίγινα σήμερα. Όμως, αν θέλει κάποιος να χτίσει στην Ύδρα, θα μάθει ότι, πριν από την πολεοδομία, θα πρέπει να πάρει έγκριση από την 1η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και να εφαρμόσει πιστά τις απαιτήσεις και περιορισμούς του ΦΕΚ 594Δ/1978 για τους παραδοσιακούς οικισμούς.

Αν θελήσει κάποιος να κάνει «πονηριά», τότε κατά πάσα πιθανότητα θα τον σταματήσουν οι (ενεργοί) κάτοικοι της Ύδρας, που φροντίζουν να εφαρμόζεται ο νόμος κατά γράμμα και όχι να γίνεται η κατάχρηση, που βλέπουμε στην Αίγινα, με αποτέλεσμα να διατηρείται η αρχιτεκτονική του νησιού σχεδόν ανέπαφη.

Οι περισσότερες άδειες που εκδίδονται στην Ύδρα είναι για ανακαίνιση και επισκευή. Σημαντικά αρχοντικά όχι μόνο δεν κατεδαφίζονται, αλλά ανακαινίζονται και επανέρχονται στην παλαιότερη αίσθησή τους. Πρόσφατα πουλήθηκε το πανέμορφο αρχιτεκτονικό συγκρότημα του Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα στο Καμίνι, που έπαθε σημαντικές ζημιές από πυρκαγιά. Το συγκρότημα αυτό πρόκειται να ανακαινιστεί και να στεγάσει κέντρο τέχνης. Το κέντρο αυτό θα δώσει το στίγμα του σε ένα νησί, όπου η τέχνη είναι τρόπος ζωής. Οι καλλιτέχνες βρίσκονται παντού: στο λιμάνι (όπως ο αυτοδίδακτος λαϊκός ζωγράφος Βασίλης Ποριώτης), στο εργαστήριο του Φιλίπ Αλιπράντη ή στην ύπαιθρο, όπου τους συναντάει κανείς να ζωγραφίζουν, όπως τον διεθνώς καταξιωμένο ζωγράφο Μάικλ Λόρενς. Εκεί έχουν το σπίτι τους και πολλοί γνωστοί καλλιτέχνες, μεταξύ αυτών ο Χρίστος Καράς, ο Γιάννης Κουνέλλης, ο Παναγιώτης Τέτσος και ο Brice Marden. Το πνεύμα και η δημιουργία συμβιώνουν και εμπνέονται από την υπέροχη αρχιτεκτονική αυτού του νησιού.

Στην Αίγινα διοργανώθηκε πριν λίγους μήνες ημερίδα για την ανεξέλεγκτη ανοικοδόμηση και το φόβο «αστικοποίησης» της. Την ημερίδα πλαισίωσαν σημαντικοί εισηγητές, ενώ η αίθουσα του Σινέ Τιτίνα ήταν γεμάτη. Όμως, η ημερίδα ήλθε, παρήλθε και ξεχάστηκε. Οι μεζονέτες συνεχίζουν ανενόχλητες, μέσα στη γενικότερη αδιαφορία, να αλλοιώνουν το τοπίο με την ομοιομορφία τους, την ανέκφραστη αρχιτεκτονική τους και την πλήρη απαξίωση διαλόγου με τον τόπο που βρίσκονται. Ο τεμαχισμός της γης συνεχίζει να αντικαθιστά τη φύση με τσιμέντο και κακογουσιά. Το νερό είναι σπάνιο και όμως κανείς δεν υποχρεώνεται να μαζέψει το νερό της βροχής σε στέρνες. Παραδοσιακοί οικισμοί, όπως η Πέρδικα, με μοναδική θέση δίπλα στη θάλασσα διογκώνονται από το τσιμέντο, τα διαμερίσματα και κάθε λογής και μορφής μεζονέτες. Η καταστροφή στην Αίγινα συνεχίζεται. Στην Ύδρα, όμως, συνεχίζεται η αξιοποίηση και η ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του νησιού, με αποτέλεσμα να συρρέει όλο και περισσότερος ποιοτικός τουρισμός από όλο τον κόσμο και για όλο το χρόνο. ☺

Απο φέτος λειτουργεί χώρος δεξιώσεων και παιδότοπος με παιδική πισίνα

Ela mesa
Studios - Apartments

Σουβάλα - Αίγινα
τηλ.: (22970) 54022, 54027, fax: (22970) 53158
www.elamesa.gr, e-mail: info@elamesa.gr

ΑΡΤΟΠΟΙΙΑ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

Η Γέφυρα

Αγνά νόστιμα προϊόντα με παραδοσιακές συνταγές χωρίς συντηρητικά

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚ. ΧΑΛΔΑΙΟΣ

Κεντρικό: Αφαιάς 172, Μεσαρόδος • Τηλ. 22970 71570
Α' Υποκ/μο: Παραλία Σουβάλας • Τηλ. 22970 54127
Β' Υποκ/μο: Διακού 3, Αίγινα • Τηλ. 22970 28658

market
Εμμανουήλ

...κάθε μέρα, όλη μέρα, μαζί σας.

ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ
ΑΠΟΥΡΓΑΝΤΙΚΑ-ΧΑΡΤΙΚΑ
ΤΣΙΓΑΡΑ-ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΚΥΨΕΛΗ-ΑΙΓΙΝΑ-ΤΗΛ 22970 28212